პროლეტარიებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

კვირა
3 დეკემბერი
1939 წ.
№ 278 (5678)
ფასი 10 კაპ.

საარჩევნო კამპანიის გადამწყვეტი ეტაპი

ყველაზე მნიშვნელოვანი საბჭოთა ავშირის მიღწევებში დღეს ის არის, — ამბობდა ამხანაგი მოლოტოვი ოხსენებაში ოქტომბრის რევოლუციის XXII წლისთავის შესახებ, — რომ ჩვენში, მთელ ჩვენს ქვეყანაში, ყველა საბჭოთა ხალხში აღიზარდნენ კადრები ახალი, შეგნებული საბჭოთა ადამიანებისა, რომელნიც წინ მიუძღვიან მილიონებსა და ათობით მილიონებს". ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენება, რაც მთელ ჩვენს ქვეყანაში ხდება, ამ კადრების დიად საყოველთაო - სახალხო დათვალიერებად გადაიქცა. მშრომელნი ახდენენ ღირსეულთა შორის ყველაზე ღირსეულთა, ხალხის საუკეთესო შვილთა, მასების წინამძღოლთა შერჩევას საბჭოთა ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოებში სახელმწიფოებრივი მუშაობისათვის.

დეპუტატობის კანდიდატთა შორის ჩვენ ვხედავთ კომუნისტური შრომის პიონერს ალექსი ესტახანოვსაც და იმასაც, ვინც სტახანოვური მოძრაობა ახალი ინიციატივით გაამდიდრა, — ლენინგრადელ მრავალდაზგოსანს მიხეილ არტამონოვს; საბჭოთა კავშირის გმირის სახელწოდებით ორგზის დაჯილდოებულს გრიგოლ კრავჩენკოს და წყნარი ოკეანის რიგითს წითელფლოტელს, საბრძოლო მომზადების ფრიადოსანს ილია როდიონოვს; აკადემიკოს - ნოვატორს ტროფიმ ლისენკოს და ივანოველ კოლმეურნე ქალს მარიამ მალკევას; დეპუტატობის კანდიდატთა შორის ჩვენ ვხედავთ სსრ კავშირის სახალხო არტისტს ნიკოლოზ ხმელევს, როსტოველ ტელეგრაფისტ ქალს სტახანოველ ალექსანდრა ვერდერევსკაიას, პენზელ კომბაინერს პეტრე ბუშუევს, პოეტს ნიკოლოზ ასეევს, ტულელ ექიმს ვლადიმერ დაგაევს, თბილისელ ინჟინერს თამარ გაგნიძეს, არქტიკის გმირს, მოდრეიფე ყინულმჭრელ „სედოვის" კაპიტანს კონსტანტინე ბადიგინს, შრომის, მეცნიერებისა და კულტურის ათასობით გამოჩენილ ადამიანებს, პარტიულ და საბჭოთა ხელმძღვანელებს, თითქმის ყველა პროფესიის საუკეთესო მუშაკებს — მელითონეებსა და მასწავლებლებს, რკინიგზელებსა და ექიმებს, მაღაროელებსა და მეცხოველეებს, მფრინავებსა და მეფოლადეებს. თვითეული ქალაქი, ქარხანა, სოფელი ამ დღეებში ჩვენს ქვეყანას ეუბნება: შეხედეთ, რა შესანიშნავი ადამიანები გვყავს, რა ტალანტები წარმოიშვნენ ხალხის წიაღიდან, რა გმირები გამოზარდა ჩვენმა პარტიამ, ჩვენმა სამშობლომ!

ასახელებს რა დეპუტატობის კანდიდატებს, პარტიულებსა და უპარტიოებს, ხალხს მათ ერთი კრიტერიუმით უდგებენ: რამდენად ერთგული არიან ისინი ლენინ-სტალინის საქმისა, შეეძლებათ თუ არა მათ ადგილობრივ საბჭოებში პრაქტიკულად განახორციელონ ბოლშევიკების პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის პოლიტიკა, ამოცანები. ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენებამ მთელს ჩვენს ქვეყანაში გამოიწვია ახალი ძალის პატრიოტული აღტყინება და შემდგომი განმტკიცება მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობისა, რომელიც ჩვენი ხალხის ცხოვრებაში სოციალიზმის განსახიერებას წარმოადგენს.

სსრ კავშირის მშრომელებს, მუშებს, გლეხებს, ინტელიგენციას აქვთ ერთი საერთო ინტერესი, ერთიანი პოლიტიკური მიზნები — ბრძოლა ლენინ-სტალინის დიადი საქმის სრული გამარჯვებისათვის, კომუნიზმის სრული გამარჯვებისათვის. ამ საფუძველზე შეიქმნა კომუნისტთა და უპარტიოთა საარჩევნო ბლოკი, რომელსაც ეწოდა მისი შთამგონებელის — ამხანაგ სტალინის სახელი. ამ საფუძველს ეყრდნობა ბოლშევიკების პარტიისა და უპარტიო მასების, ხალხისა და მისი ავანგარდის — პარტიის განუყრელი კავშირი, რომელიც დღითი-დღე სულ უფროდა-უფრო მტკიცდება. პარტიის იდეები, კომუნიზმის იდეები დაეუფლნენ მილიონებს. და ამიტომ არის, რომ წინასაარჩევნო კრებები და არჩევნებისათვის მთელი მზადება გადაიქცნენ ბოლშევიკების პარტიის, მისი ცენტრალური კომიტეტისა და საბ. ჭოთა მთავრობის გარშემო, ამხანაგ სტალინის გარშემო მთელი საბჭოთა ხალხის რკინისებური დარაზმულობის უაღრესად მკაფიო დემონსტრაციად. მუშები, კოლმეურნეები, ინტელიგენტები, ადიან რა ტრიბუნებზე, გამოსთქვამენ თავიანთ მგზნებარე სიყვარულს იმისადმი, ვინც ახსახელებს ჩვენი გმირი ხალხის ბუმბერაზულ ძალასა და უჭკნობ დიდებას, — ამხანაგ სტალინისადმი. მათ სურთ, რათა ყველას, მათ მიერ არჩეულთ, სტალინური თვისებანი ჰქონდეთ.

მთელი საბჭოთა ხალხის გრძნობები, სამშობლოსადმი ერთგულების გრძნობები განსაკუთრებული ძლიერებით იქნა გამოხატული მოსკოვისა და ლენინგრადის წინასაარჩევნო კრებებზე, სადაც მოსკოვისა და ლენინგრადის საქალაქო საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატებად ასახელებდნენ ამხანაგებს სტალინსა და მოლოტოვს, და კიევში შემდგარ კრებაზე, სადაც საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ასახელებდნენ ამხანაგ სტალინს. ამ კრებებმა, თავისი მასობრივობით გრანდიოზულმა კრებებმა, უმაღლესი რევოლუციური ენტუზიაზმის ატმოსფეროში ჩაიარეს, და რამდენიმე ქარხნის ადამიანები მილიონების ენით, მილიონების სახელით ლაპარაკობდნენ.

— სტალინი ჩვენი დროშაა, სტალინი ჩვენი სიამაყეა, სტალინი ჩვენი დიდებაა! — შესძახა ავტოქარხნელთა მიტინგზე ძველმა მუშამ ამხ. სუხანინმა.

— ვასახელებთ რა ამხანაგ სტალინის კანდიდატურას, ჩვენ ცხადვყოფთ მთელი ჩვენი საბჭოთა ხალხის დიად სიყვარულსა და უსაზღვრო ერთგულებას ჩვენი ბელადისა და მასწავლებლისადმი, — განაცხადა ავტოქარხნის უპარტიო ინჟინერმა ამხ. კოჩეტკოვმა.

— მას, ამხანაგ სტალინს, ჩვენ უნდა ვუმადლოდეთ იმას, რომ ჩვენმა ქვეყანამ, ჩვენმა ხალხმა არ იცის და არასოდეს არ ეცოდინება, თუ რა არის კაპიტალისტური საზოგადოების საშინელებანი, უუფლებობა, ჩაგვრა, უმუშევრობა და სიღატაკე, — ამბობდა კიევის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი მანქანათმშენებელი ქარხნის მუშაკთა კრებაზე ინჟინერი ამხ. პოლოვინჩიკი.

„ტროიხგორკის" უპარტიო მუშაქალმა, სტახანოველმა ამხ. კომისაროვამ, რომელმაც შეიტანა წინადადება მოსკოვის საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად წამოეყენებინათ ამხანაგი მოლოტოვი, — სთქვა:

— ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვი მთელ თავის სიცოცხლეს ანდომებდა და ანდომებს მუშათა კლასის საქმეს, როგორც ორგანიზატორი, როგორც ლენინისა და სტალინის ერთგული მოწაფე. ბრძნულმა პოლიტიკამ საბჭოთა მთავრობისამ, რომელსაც მეთაურობს ამხანაგი მოლოტოვი, უზრუნველჰყო ჩვენი ქვეყნის მშრომელთა შშვიდობიანი შრომა.

— ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვი, ურყევი ბოლშევიკი, ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის ერთგული შვილი, მხურვალედ უყვარს ჩვენი თვალუწვდენი სოციალისტური სამშობლოს მთელ საბჭოთა ხალხს, — განაცხადა ინჟინერმა ამხ. სობოლევმა.

ამხანაგების სტალინისა და მოლოტოვის სახელებთან დაკავშირებულია ჩვენი ახალი, თავისუფალი, ბედნიერი ცხოვრების ყველა წარმატება. მათს სახელებთან დაკავშირებულია სოციალიზმის ქვეყნის ისტორიული გამარჯვებანი, ჩვენი სამშობლოს სამეურნეო და თავდაცვითი ძლიერების ზრდა. მშრომელნი, ასახელებენ რა საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატებად ამხანაგებს სტალინსა და მოლოტოვს, ერთხელ კიდევ ხაზგასმით აღნიშნავენ თავიანთ სრულ სოლიდარობას ჩვენი პარტიისა და საბჭოთა ხელისუფლების ბრძნულ პოლიტიკასთან, რომელიც ერთსულოვან მოწონებას ჰპოულობს მთელს ხალხში.

ასახელებენ რა ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატებს, მშრომელნი ეუბნებიან მათ, ვისაც ისინი თავიანთი მაღალი ნდობით ჰმოსავენ: იმუშაეთ სტალინურად ჩვენი სამშობლოს განმტკიცებისათვის, მისი უშიშროებისა და თავისუფლების შენარჩუნებისათვის, მისი დიდების ზრდისათვის! ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატებად საბჭოთა ხალხის საუკეთესო შვილები არიან დასახელებულნი. ისინი არიან კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატები. ხალხი მათ იმ მაღალი ორგანიზებულობით ასახელებდა, როგორიც მხოლოდ საბჭოთა ადამიანებს სჩვევიათ. ასევე ორგანიზებულად უნდა ჩატარდეს მთელი საარჩევნო კამპანია! ბოლშევიკური გაქანებით უნდა გაიშალოს აგიტაცია სტალინური ბლოკის კანდიდატთა არჩევისათვის, ინიციათივის, რომ არჩევნებში ამ ბლოკმა გაიმარჯვოს ყველგან — თვითეულ ქალაქში, თვითეულ სოფელში, თვითეულ საარჩევნო ოლქში. კიდევ უფრო უნდა აეამაღლოთ არჩევნებისათვის ორგანიზაციულ-ტექნიკური მზადების დონე, უნდა მივაღწიოთ ამომრჩეველთა სიების აბსოლუტურ სიზუსტეს, ფართოდ განვმარტოთ კენჭისყრის წესი და უზრუნველვყოთ ყველა ამომრჩეველის — უკლებლივ ყველა ამომრჩევლის საყოველთაო მონაწილეობა არჩევნებში. პარტიულმა ორგანიზაციებმა არც თვითონ უნდა დაიმშვიდონ თავი და არც სხვები დაამშვიდონ მოსახლეობაში მასობრივ ღონისძიებათა „გატარების" სტატისტიკით, არამედ უნდა უზრუნველჰყონ, რათა თვითეულმა აგიტატორმა, თვითეულმა საგიტაციო პუნქტმა ფართოდ გაშალოს თავისი მუშაობა საარჩევნო უბნებში.

აფასებდა რა საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობაზე წინანდელი საარჩევნო კამპანიების ბრწყინვალე წარმატებებს, როდესაც სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებში კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 90 მილიონმა ამომრჩეველმა, ხოლო მოკავშირე რესპუბლიკათა უმაღლესი საბჭოების არჩევნებში — 92 მილიონმა ამომრჩეველმა, — ამხანაგი სტალინი აღნიშნავდა, რომ საბჭოთა საზოგადოების ერთიანობა და სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობა შეადგენს საბჭოთა წყობილების სიმტკიცის საფუძველსა და საბჭოთა ხელისუფლების უშრეტი ძლიერების წყაროს.

„ეს, ხალათა შორის, იმას ნიშნავს, რომ ომის შემთხვევაში ჩვენი არმიის ზურგი და ფრონტი, მათი ერთგვარობისა და შინაგანი ერთიანობის გამო, — უფრო მტკიცე იქნება, ვიდრე ყოველ სხვა ქვეყანაში, რაც საჭიროა ახსოვდეთ სამხედრო შეტაკებათა საზღვარგარეთელ მოყვარულთ" (სტალინი).

საბჭოების დეპუტატებად სტალინური ბლოკის კანდიდატების საყოველთაო არჩევა იქნება საბჭოთა ხალხის ერთიანობის ახალი დამამტკიცებელი საბუთი და ჩვენი სამშობლოს სიმტკიცისა და ძლიერების მრისხანე მოგონება ომის მოყვარულთათვის.

„პრავდის" მოწინავე, 2/XII.

კიევის ორდენოსანი მანქანათმშენებელი ქარხნის კოლექტივმა კიევის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად დაასახელა

იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინი

კიევი, 30 ნოემბერი (საკდესი). კიევის ორდენოსან მანქანათმშენებელ ქარხანაში გუშინ სასიხარულო დღე იყო. მუშები და მუშა-ქალები, ინჟინრები, ტექნიკოსები და მოსამსახურეები შეიკრიბნენ ქარხნის სადღესასწაულოდ მორთულ ეზოში, რათა დაესახელებინათ კიევის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატი. ხანგრძლივი ტაშის გრიალით საპატიო პრეზიდიუმში არჩეულ იქნა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს. საპატიო თავმჯდომარედ კრებამ აირჩია ხალხთა ბელადი ამხანაგი სტალინი.

პირველად სიტყვა ეძლევა სტახანოველ მჭედელს მიხეილ მაქსიმეს-ძე პეხტერევს. მას შეაქვს წინადადება, კიევის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად დასახელებულ იქნას იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინი. მის სიტყვებს ხანგრძლივი მქუხარე ტაში ჰფარავს.

სტახანოველ ამხ. მ. მ. პეხტერევის სიტყვიდან

კიევის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად მე ვასახელებ იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინს, ყველა მშრომელის ბელადს, რომელიც ლენინთან ერთად აშენებდა ჩვენს სახელოვან ბოლშევიკურ პარტიას.

ცარიზმის არალეგალობის მძიმე პირობებში ამხანაგმა სტალინმა მასსები დარაზმა თვითმპყრობელობასთან საბრძოლველად. იგი ხელმძღვანელობდა ოქტომბრის შეიარაღებულ აჯანყებას, ყველაზე პასუხსაგებ უბნებზე იყო სამოქალაქო ომის პერიოდში. ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით და მისი გეგმის მიხედვით განხორციელდა სოციალისტური ინდუსტრიალიზაციის გრანდიოზული საქმე. ჩვენი ქვეყანა, რომელიც ჩამორჩენილი აგრარული ქვეყანა იყო, მძლავრ ინდუსტრიულ სახელმწიფოდ გადაიქცა. დაქუცმაცებული წვრილი გლეხური მეურნეობა გადაიქცა მსოფლიოში ყველაზე მსხვილ მექანიზებულ სოციალისტურ სოფლის მეურნეობად. ჩვენი ქვეყანა ყველაზე დიდი მძლავრი სახელმწიფო გახდა დედამიწის ზურგზე. ამხანაგი სტალინის ხელმძღვანელობით შექმნილია უძლეველი, ყველაზე კულტურული, ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით შეჭურვილი წითელი არმია.

გაუმარჯოს ჩვენს მეგობარსა და მასწავლებელს ამხანაგ სტალინს! — ამთავრებს თავის სიტყვას ამხ. პეხტერევი. მთელი კრება ხანგრძლივი ოვაციებით ხვდება ამ სიტყვებს. ქარხნის მუშები და ინტელიგენცია, შეკრებილნი წინასაარჩევნო კრებაზე, მხურვალედ მიესალმებიან მშობლიურ, საყვარელ ამხანაგ სტალინს.

ამხ. პეხტერევის წინადადებას მხურვალედ უჭერს მხარს კრებაზე გამოსული ყველა ამხანაგი. კრება ერთსულოვნად იღებს შემდეგ დადგენილებას:

„კიევის ორდენოსანი მანქანათმშენებელი ქარხნის მუშათა, ინჟინერთა, ტექნიკოსთა და მოსამსახურეთა კრება ადგენს:

კიევის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ქ. კიევის მე-5 საარჩევნო ოლქში დასახელებულ იქნას მთელი მსოფლიოს მშრომელთა დიდი ბელადი და მასწავლებელი ამხანაგი იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინი, საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, 1879 წელს დაბადებული, მცხოვრები ქ. მოსკოვში.

ქარხნის კოლექტივის კრება სთხოვს ამხანაგ ი. ბ. სტალინს დასთანხმდეს და კენჭი იყაროს კიევის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს დეპუტატობაზე მე-5 საარჩევნო ოლქში".

ორდენოსან სტახანოველს ამხ. ონობრიენკოს შეაქვს წინადადება გაგზავნოს მისალმება ამხანაგ სტალინს. მისალმების ტექსტი კრებამ მიიღო განუწყვეტელი ოვაციით და მისალმების შეძახილებით ამხანაგ სტალინის პატივსაცემად.

ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვი

წამოყენებულია მშრომელთა დეპუტატების ლენინგრადის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად

ორდენოსანი ქარხნის „სვეტლანას" კოლექტივის წინასაარჩევნო კრებაზე

ლენინგრადი, 29 ნოემბერი (საკდესი). ლენინის ორდენოსანი ქარხნის „სვეტლანას" ათასობით მშრომელმა მოიყარა თავი კრებაზე, რომელიც მიეძღვნა მშრომელთა დეპუტატების ლენინგრადის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატის წამოყენებას.

კრება გახსნა საქარხნო კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. ვოლფსონმა. წინადადებისათვის სიტყვა მიეცა № 10 საამქროს უფროსს ამხ. კაზაკევიჩს.

— რა მოთხოვნა უნდა წავუყენოთ ჩვენს კანდიდატებს, ჩვენს მიერ არჩეულთ? ისინი უნდა იყვნენ ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო ადამიანები, პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკები, სტალინური გამობრძმედის ადამიანები, რომლებმაც საქმით დაამტკიცეს უსაზღვრო ერთგულება ხალხისადმი, სოციალისტური სამშობლოსადმი. წინადადება შემომაქვს ლენინგრადის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ჩვენი ქარხნის მუშათა, მუშა-ქალთა, ინჟინერთა, ტექნიკოსთა და მოსამსახურეთა კოლექტივისაგან წამოყენებულ იქნას საბჭოთა მთავრობის მეთაური, სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი **ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვი.** მთელი მისი ლამაზი ცხოვრება, მთელი მისი მოღვაწეობა ჩვენთვის წარმოადგენს ლენინ-სტალინის საქმისათვის თავდადებული სამსახურის, ხალხისათვის სამსახურის ნიმუშს, კომუნიზმის ყველა და ყოველგვარ მტრებთან დაუნდობელი ბრძოლის ნიმუშს. მოვიწოდებ ჩვენი ქარხნის მთელ კოლექტივს მხარი დაუჭიროს ამ კანდიდატურას.

დარბაზში გრიალებს მქუხარე ოვაცია, გაისმის შეძახილები: „გაუმარჯოს ამხანაგ **მოლოტოვს!"**

შემდეგ გამოდიან სტახანოველი მუშა ამხ. კირიენკო და ქარხნის დირექტორი ამხ. ვოსკანიანი.

მქუხარე, ხანგრძლივი ტაშით მიღო კრებამ შემდეგი დადგენილება:

„მშრომელთა დეპუტატების ლენინგრადის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად მე-115 საარჩევნო ოლქში ლენინის ორდენოსანი ქარხნის „სვეტლანას" მუშებისა, მუშა-ქალებისა, ინჟინრებისა, ტექნიკოსებისა და მოსამსახურეებისაგან წამოყენებულ იქნას სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი ამხანაგი **მოლოტოვი ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე,** 1890 წელს დაბადებული, საკ. კ. პ. (ბ) წევრი, ქ. მოსკოვში მცხოვრები. ეთხოვოს ამხანაგ **ვ. მ. მოლოტოვს** დათანხმდეს და კენჭი იყაროს ლენინგრადის საქალაქო საბჭოს დეპუტატობაზე ქ. ლენინგრადის მე-115 საარჩევნო ოლქში".

ოპერაციული ცნობა

ლენინგრადის სამხედრო ოლქის შტაბისა

ლენინგრადის სამხედრო ოლქის ჯარები 2 დეკემბრის განმავლობაში განაგრძობდნენ წინსვლას.

მურმანსკის მიმართულებით ჩვენი ნაწილები სდევნიან ფინეთის ჯარების ნაწილებს, რომლებიც **პეტსამოდან (პეჩენგა)** იხევენ.

უხტის, რებოლის, პოროსოზეროს და პეტროზავოდსკის მიმართულებით ჩვენმა ჯარებმა წაიწიეს 30-35 კილომეტრით სახელმწიფო საზღვრის დაცვლეთით.

კარელიის ყელზე ჩვენმა ჯარებმა დაიკავეს სოფლები: **ხარმაა, ტარპილა, ლაუტსილტა, ახიარვი, კირკა კვენიაპა, დაბა რაივოლა** და რკინიგზის სადგური **რაივოლა,** სოფელი **პალკოლა** (ფინეთის უბის საანაპიროზე).

გაფრენებისათვის არახელსაყრელი ამინდის გამო ავიაციის საბრძოლო მოქმედება არ ყოფილა.

პროფკავშირული აქტივის საერთო საქალაქო კრება ლვოვში

ამხ. პ. ბ. მოსკატოვის მოხსენება

ლვოვი, 1 დეკემბერი (საკდესი). გუშინ ლვოვის თეატრის დარბაზში შესდგა პროფკავშირული აქტივის საერთო საქალაქო კრება. კრების დაწყების წინ ჩატარდა მიტინგი, რომელიც მიეძღვნა საბჭოთა მთავრობის მეთაურს ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის გამოსვლას რადიოთი.

მიღებულ რეზოლუციაში ქალაქ ლვოვის პროფკავშირული აქტივი ერთსულოვნად იწონებს საბჭოთა მთავრობის ღონისძიებებს, მიმართულს ომის გათავხედებული პროვოკატორების წინააღმდეგ.

მიტინგის შემდეგ პროფკავშირული აქტივის კრებამ მოისმინა პროფკავშირთა სრულიად-საკავშირო ცენტრალური საბჭოს მდივნის ამხ. პ. ბ. მოსკატოვის მოხსენება სსრ კავშირში პროფკავშირების მუშაობისა და უკრაინის დასავლეთ ოლქებში პროფორგანიზაციების ამოცანების შესახებ.

ამხ. მოსკატოვმა ამხილა რეფორმისტულ პროფკავშირთა მოღალატური საქმიანობა, კონკრეტული მაგალითებით ცხადჰყო თუ როგორ ცდილობდნენ რეფორმისტები დაეჭუცმაცებინათ მუშათა მოძრაობა, დამახასიათებელია, რომ მარტო ლვოვის რკინიგზაზე არსებობდა 17 სხვადასხვა პროფესიული ორგანიზაცია. თვითეული ვიწრო სპეციალობის მუშები თავიანთ საამქრო ჩარჩოებში იკეტებოდნენ. ბურჟუაზიულ-ნაციონალისტური ორგანიზაციები, თავის მხრივ, ცდილობდნენ მშრომელთა ასეთი დაქუცმაცულობის გაძლიერებას. მაგალითად, პოლონელი მასწავლებლები გაერთიანებულნი იყვნენ თავიანთ პროფკავშირებში, უკრაინელი მასწავლებლები — თავიანთში, ებრაელები — თავიანთში.

ამჟამად ძირითადად უკვე დამთავრდა პროფკავშირების წევრთა რეგისტრაცია უკრაინის დასავლეთ ოლქებში. ამ დღეებში პროფკავშირული ორგანიზაციები შეუდგებიან თავიანთი ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევას.

საბჭოთა ქვეყნის ყველა მშრომელთან ერთად დასავლეთ უკრაინის ოლქების პროფკავშირთა წევრები გაგზავნიან თავიანთ დელეგატებს პროფკავშირების მომავალ სრულიად-საკავშირო ყრილობაზე.

საბჭოთა კავშირსა და ფინეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთდახმარებისა და მეგობრობის ხელშეკრულების დადების საკითხი

2 დეკემბერს, მოსკოვში, საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარ ამხ. ვ. მ. მოლოტოვსა და ფინეთის სახალხო მთავრობის თავმჯდომარესა და საგარეო საქმეთა მინისტრ ბ-ნ ო. ვ. კუუსინენს შორის სწარმოებდა მოლაპარაკება საბჭოთა კავშირსა და ფინეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთდახმარებისა და მეგობრობის ხელშეკრულების დადების საკითხზე. მოლაპარაკებაში მონაწილეობა მიიღეს ამხანაგებმა სტალინმა, ვოროშილოვმა, ჟდანოვმა.

მოლაპარაკება დამთავრდა სსრ კავშირსა და ფინეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთ დახმარებისა და მეგობრობის ხელშეკრულების ხელმოწერით. ხელშეკრულების ტექსტი მოყვანილია ქვემოთ.

ხელშეკრულება საბჭოთა კავშირსა და ფინეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთდახმარებისა და მეგობრობის შესახებ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა, ერთი მხრით, და ფინეთის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობამ, მეორე მხრით, დარწმუნებულებმა, რომ ახლა, როდესაც ფინელი ხალხის გმირული ბრძოლითა და სსრ კავშირის წითელი არმიის ძალღონით ისპობა ომის უაღრესად საშიშარი კერა, რომელიც იმპერიალისტური სახელმწიფოების საამებლად საბჭოთა კავშირის საზღვრებთან შეჰქმნა ფინეთის წინანდელმა პლუტოკრატიულმა ხელისუფლებამ, და ფინელმა ხალხმა დააარსა თავისი დემოკრატიული რესპუბლიკა, რომელიც მთლიანად ემყარება ხალხის მხარდაჭერას, — დადგა დრო, რომ მტკიცე მეგობრული ურთიერთობა დამყარდეს ჩვენს ქვეყნებს შორის და საერთო ძალებით უზრუნველყოფილ იქნას ჩვენი სახელმწიფოების უშიშროება და ხელშეუხებლობა;

აღიარებენ რა, რომ დადგა დრო, როდესაც უნდა განხორციელდეს ფინელი ხალხის საუკუნეობრივი ოცნება კარელიის ხალხისა და მისი მონათესავე ფინელი ხალხის ფინეთის ერთიან სახელმწიფოდ გაერთიანების შესახებ, აგრეთვე მხედველობაში აქ ო რა კეთილსასურველი და ორივე მხარის ინტერესების შესაბამისი მოწესრიგება სასაზღვრო საკითხებისა, განსაკუთრებით კი ლენინგრადისა და ფინეთის სამხრეთ სანაპიროს უშიშროების უზრუნველყოფა;

1920 წლის 23 ოქტომბრის იმ საზავო ხელშეკრულების პრინციპებისა და ძირითად დებულებათა განმტკიცების მიზნით, რომელიც დამყარებულია მეორე მხარის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისა და საშინაო საქმეებში ჩაურევლობის ურთიერთ აღიარებაზე,

საჭიროდ სცნეს დასდონ ურთიერთშორის ქვემოთ მოყვანილი ხელშეკრულება საბჭოთა კავშირსა და ფინეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთდახმარებისა და მეგობრობის შესახებ და ამ მიზნით თავიანთ რწმუნებულებად დანიშნეს

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა:

ვ. მ. მოლოტოვი, სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი

ფინეთის სახალხო მთავრობამ:

ო. ვ. კუუსინენი, ფინეთის სახალხო მთავრობის თავმჯდომარე და საგარეო საქმეთა მინისტრი,

რომელი რწმუნებულნიც, თავიანთ რწმუნებათა ურთიერთ წარდგენის შემდეგ, რაც აღმოჩნდა სათანადო ფორმით და შესაბამისი წესით შედგენილი, შეთანხმდნენ ქვემოთ მოყვანილის შესახებ:

მუხლი I.

ნიშნად საბჭოთა კავშირის მეგობრობისა და ღრმა ნდობისა ფინეთის დემოკრატიული რესპუბლიკისადმი, ითვალისწინებს რა ფინელი ხალხის ნაციონალურ მისწრაფებას ფინეთის ერთიანისა და დამოუკიდებელ სახელმწიფოში ფინელ ხალხთან კარელი ხალხის გაერთიანების შესახებ, საბჭოთა კავშირი გამოსთქვამს თანხმობას ფინეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას გადასცეს საბჭოთა კარელიის ის რაიონები, სადაც კარელთა მოსახლეობა სჭარბობს — სულ 70.000 კვადრატული კილომეტრის რაოდენობით; ეს ტერიტორია შევიდეს ფინეთის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო ტერიტორიის შემადგენლობაში და საზღვარი სსრ კავშირსა და ფინეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას შორის დაწესდეს აქ დართული რუკის თანახმად.

ნიშნად ფინეთის დემოკრატიული რესპუბლიკის მეგობრობისა და ღრმა ნდობისა სსრ კავშირისადმი, ითვალისწინებს რა საბჭოთა კავშირის სურვილს სსრ კავშირისა და განსაკუთრებით ქალაქ ლენინგრადის უშიშროების განმტკიცების შესახებ, ფინეთის დემოკრატიული რესპუბლიკა გამოსთქვამს თანხმობას, რომ საზღვარი რამდენადმე გადანაცვლებულ იქნას კარელიის ყელზე ლენინგრადიდან ჩრდილოეთის მიმართულებით იმ პირობით, რომ საბჭოთა კავშირს გადაეცეს 3.970 კვადრატული კილომეტრი ტერიტორია, ამასთან სსრ კავშირი ვალდებულად სთვლის თავს აუნაზღაუროს ფინეთს 120 მილიონი ფინური მარკის რაოდენობით კარელიის ყელის იმ ტერიტორიაზე არსებული სარკინიგზო უბნების ღირებულება, რომლებიც სსრ კავშირის ხელში გადადის.

მუხლი II.

ფინეთის დემოკრატიული რესპუბლიკა, სსრ კავშირისა და ფინეთის უშიშროების განმტკიცების ურთიერთ ინტერესებისათვის, გამოსთქვამს თანხმობას:

ა) იჯარით გადასცეს საბჭოთა კავშირს 30 წლის ვადით ნახევარკუნძული ხანკო და მის გარშემო არსებული საზღვაო ტერიტორია მისგან 5 მილის რადიუსით სამხრეთისა და აღმოსავლეთისაკენ და 3 მილის რადიუსით დასავლეთის და ჩრდილოეთისაკენ და მთელი რიგი კუნძულები, რომელნიც მას ეკვრიან სამხრეთით ან აღმოსავლეთით ამასთან დართული რუკის შესაბამისად, — რათა იქ შექმნილ იქნას სამხედრო - საზღვაო ბაზა, რომელსაც შეეძლება დაიცვას აგრესიისგან ფინეთის უბის შესასვლელი ფინეთისა და სსრ კავშირის უშიშროების უზრუნველყოფის სასარგებლოდ, ამასთან, საზღვაო ბაზის დაცვის მიზნით, საბჭოთა კავშირს ენიჭება უფლება იყოლიოს იქ თავის ხარჯზე სახმელეთო და საჰაერო შეიარაღებული ძალების მტკიცედ განსაზღვრული რაოდენობა. ამ ძალების მაქსიმალური რიცხვი განისაზღვრება განსაკუთრებული შეთანხმებით.

ბ) მიჰყიდოს საბჭოთა კავშირს ფინეთის ყურეში კუნძულები სუურსაარი (გოგლანდი), სეისკარი, ლავანსაარი, ტიუტერსაარი (მცირე და დიდი), კოივისტო (ბიერკე), აგრეთვე ჩრდილოეთის ყინულოვან ოკეანეში მდებარე კუნძულების რიბაჩისა და სრედნის ნაწილები, რომლებიც ფინეთს ეკუთვნის, დათქმულ ფასად—300 მილიონ ფინურ მარკად.

მუხლი III.

საბჭოთა კავშირი და ფინეთის დემოკრატიული რესპუბლიკა ვალდებულებას კისრულობენ გაუწიონ ერთმანეთს ყოველგვარი დახმარება, მათ შორის სამხედროც, იმ შემთხვევაში, თუ ფინეთს თავს დაესხმიან ან თავდასხმის საფრთხეს შეუქმნიან, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, თუ ფინეთის ტერიტორიით საბჭოთა კავშირს თავს დაესხმის ან თავდასხმის საფრთხეს შეუქმნის ევროპის რომელიმე სახელმწიფო.

მუხლი IV.

ხელშეკრულების დამდები მხარეები ვალდებულებას კისრულობენ არ შეჰკრან რაიმე კავშირი და არ მიიღონ მონაწილეობა ხელშეკრულების დამდები ერთერთი მხარის წინააღმდეგ მიმართულ კოალიციებში.

მუხლი V.

ხელშეკრულების დამდებმა მხარეებმა პირობა დასდეს უმოკლეს ვადაში დასდონ სავაჭრო ხელშეკრულება და გაცილებით უფრო მეტად გაადიდონ წლიური საქონელბრუნვა ორივე ქვეყანას შორის იმ საქონელბრუნვასთან შედარებით, რაც იყო 1927 წელს, როდესაც იგი მაქსიმალურ ციფრს—800 მილიონ ფინურ მარკას აღწევდა.

მუხლი VI.

**საბ

„დეილი უორკერი“ საბჭოთა კავშირ-ფინეთის ურთიერთობის შესახებ

ლონდონი, 1 დეკემბერი (საკ-დესი). „დეილი უორკერი“ მოწინა-ვე სტატიაში მოგვაგონებს 1919 წლის 17 აპრილის „ტაიმსის“ განც-ხადებას, რომელშიც ნათქვამია: „რამდენადაც საქმე ეხება ბოლშე-ვიზმის მოსპობას, ჩვენ შეგვეძლო გაგვეგზავნა საექსპედიციო არმიები ჰონოლულუში ისე როგორც თეთრ ზღვაშიც. თუ რუკას დავაკვირდე-ბით დავინახავთ, რომ პეტროგრადის საოკეთესო მისასვლელია ბალტიის ზღვა და რომ უმოკლესი და ყველა-ზე ადვილი გზა ფინეთზე გადის. ფინეთი პეტროგრადის გასაღებს წარმოადგენს. პეტროგრადი კი მოს-კოვის გასაღებია“. გაზეთი „დეილი უორკერი“, ეხება რა „ტაიმსის“ ამ განცხადებას, აღნიშნავს, რომ პოზი-ცია საოცრად ნათელია: „ფინეთი წარმოადგენს საბჭოთა კავშირის წი-ნააღმდეგ ომის პლაცდარმს. მის საზ-ღვრებზე დადგმული დიდი ქვემეხე-ბი შეიძლება დაუშინონ ლენინგრა-დის შუაგულს, ხოლო ფინეთის სა-ზღვაო ბაზები შეიძლება ბატონობ-დნენ ამ უმნიშვნელოვანესი ნავსად-გურის საზღვაო მისასვლელებზე. სხვანაირად რომ ითქვას, საბჭოთა წინააღდეგობანი მხოლოდ მკირეოდენ ცვლილებებს შეიტანდნენ ფინეთის სტრატეგიულ მდგომარეობაში, მაგ-რამ ამავე დროს სერიოზულად გაა-უმჯობესებდნენ სსრ კავშირის სტრატეგიულ პოზიციებს“. დღეს, — განაგრძობს გაზეთი, — ინგლისი მშვიდობიან ურთიერთობაშია საბ-ჭოთა კავშირთან, მაგრამ საეჭვოა, რომ 1919 წლის ინტერვენტებს უა-რი ეთქვათ თავიანთ იმედებზე ანდა მზედველობიდან გაეშვათ ის მდება-რეობა, რომელიც ფინეთს რუკაზე უჭირავს. ფინეთის მთავრობა საზ-ღვარგარეთიდან იღებს ბრძანებებს, რადგან მას თავისი საკუთარი ხალ-ხისა ეშინია. „უნდა აღინიშნოს, — ამთავრებს გაზეთი, რომ კიდევ საჭიროა მოსმენილ იქნას ფინელი ხალხის აზრი“.

ბერლინში ლაპარაკობენ საბჭოთა კავშირის ეკონომიური ურთიერთობის შესახებ

რიგა, 30 ნოემბერი (საკდესი). გუშინ ლატვიის სავაჭრო-სამრეწვ-ელო პალატის სხდომაზე მისმა თავ-მჯდომარემ ბერზინშმა სიტყვა წარ-მოსთქვა ლატვია-საბჭოთა კავშირის ეკონომიური ურთიერთობის შესა-ხებ. მან სხვათა შორის განაცხადა: „ლატვია-საბჭოთა კავშირის ურთი-ერთობაში ამ უკანასკნელ დროს ახალი ეპოქა დაიწყო. ურთიერთ-დახმარების ხელშეკრულების დადე-ბის შემდეგ ფართოვდება ჩვენი ეკონომიური ურთიერთობაც. ახალი საეაჭრო შეთანხმება ლატვიას უფ-ლებას ანიჭებს შეისყიდოს სსრ კავ-შირში საჭირო ნედლეული ისეთი რაოდენობით, რომელიც რამდენად-მე დააკმაყოფილებს ლატვიის მრეწ-ველობის საჭიროებას. ნედლეულის მიღების ეს წყარო სავსებით რეა-ლური. ამავე დროს ჩვენი მრეწვე-ლობისათვის უზრუნველყოფილია ზოგიერთი საქონლის ექსპორტი სსრ კავშირში“.

დალადიეს დეკლარაცია

პარიზი, 1 დეკემბერი (საკდესი). როგორც ჰავასის საგენტო იუწყე-ბა, გუშინ პრემიერი დალადიე დე-პუტატთა პალატაში გამოვიდა მთა-ვრობის დეკლარაციით. „საომარი ოპერაციები, — განაცხადა მან, — მესამე თვის დასასრულისათვის ყველგან ჯერ კიდევ არ გაწელილა მთელი მოსალოდნელი სიძლიერით“. დალადიეს აზრით, ასეთი მდგომარე-ობა ხელსაყრელია მოკავშირეებისა-თვის.

დალადიემ კერძოდ ხაზი გაუსვა საფრანგეთისა და ინგლისის მთავ-რობათა შეხედულების ერთიანობას და აღნიშნა ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის შორის ამ ( ) ხნის წი-ნათ დადებული ხელშეკრულების განსაკუთრებული როლი.

შეეხო რა ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ურთიერთობას, დალა-დიემ კმაყოფილება გამოსთქვა ამე-რიკის სეკატის მიერ იარაღის გატა-ნის ემბარგოს გაუქმების შესახებ მიღებული გადაწყვეტილების გამო. შემდეგ დალადიემ დადებითად შეა-ფასა იტალიის პოზიცია და აღნიშნა საფრანგეთ-ესპანეთის ურთიერთო-ბის გაუმჯობესება.

შეეხო რა ომში მოკავშირეთა მიზნების საკითხს, დალადიემ განა-ცხადა, რომ „საფრანგეთი მხოლოდ მაშინ დაჰყრის იარაღს, როდესაც საქმე ისეთ მთავრობასთან ექნება, რომლის ხელმოწერა ნამდვილი იქ-ნება, და როდესაც მტკიცე უშიშ-როება დამყარდება“.

დასასრულ დალადიემ მკაცრად გაალაშქრა კომპარტიის წინააღმდეგ და განაცხადა, მთავრობა შემდეგ-შიც არ შესწყვეტს კომუნისტების დევნასო.

ბელგიაში ლაპარაკობენ საბჭოთა კავშირის ეკონომიური ურთიერთობის შესახებ

რიგა, 30 ნოემბერი (საკდესი). გუშინ ლატვიის სავაჭრო-სამრეწვ-ელო პალატის სხდომაზე მისმა თავ-მჯდომარემ ბერზინშმა სიტყვა წარ-მოსთქვა ლატვია-საბჭოთა კავშირის ეკონომიური ურთიერთობის შესა-ხებ. მან სხვათა შორის განაცხადა: „ლატვია-საბჭოთა კავშირის ურთი-ერთობაში ამ უკანასკნელ დროს ახალი ეპოქა დაიწყო. ურთიერთ-დახმარების ხელშეკრულების დადე-ბის შემდეგ ფართოვდება ჩვენი ეკონომიური ურთიერთობაც. ახალი საეაჭრო შეთანხმება ლატვიას უფ-ლებას ანიჭებს შეისყიდოს სსრ კავ-შირში საჭირო ნედლეული ისეთი რაოდენობით, რომელიც რამდენად-მე დააკმაყოფილებს ლატვიის მრეწ-ველობის საჭიროებას. ნედლეულის მიღების ეს წყარო სავსებით რეა-ლური. ამავე დროს ჩვენი მრეწვე-ლობისათვის უზრუნველყოფილია ზოგიერთი საქონლის ექსპორტი სსრ კავშირში“.

ისტორიული დღეები

ფინეთის ხალხის ჯალათებმა და-ნაშაულებრივი ომი დაიწყეს საბჭო-თა კავშირთან. აღვირახსნილი „მე-ომრები“, დაჰკარგეს რა გონება, უთმედო ავანტურაში ჩაებნენ.

ეს არც საშიშია და არც გონიე-რული!

დეე-გმირი წითელი არმია, ასრუ-ლებს რა დიადი საბჭოთა ხალხის ნება-სურვილს, სწრაფად გასრესავს შავი რეაქციის გაცოფებულ ხრო-ვას.

სოციალიზმის ქვეყნის მებრძოლე-ბი, ვისი საბრძოლო დროშებიც დი-დი სახელით არის შემოსილი, შეუ-დგნენ ისტორიული ამოცანის შეს-რულებას. მრავალტანჯული ფინე-ლი ხალხისათვის მათ მიაქვთ განთა-ვისუფლება ჯალათთა ულღისაგან, ომის გამჩაღებლების ულღისაგან, რომელთაც ფინეთი თეთრგვარდი-ულ ჯოჯოხეთად გადააქციეს მშრო-მელთათვის.

კაიანდერ-ერკო-ტანერის საზიზ-ღარი მთავრობის დანაშაულებრივი პოლიტიკით აღშფოთებული ფინე-ლი ხალხი უკვე აჯანყდა და გამო-აცხადა, რომ შექმნილია დემოკრა-ტიული რესპუბლიკა. აღმოსავლეთ ფინეთში ჩამოყალიბებულია ახალი მთავრობა, რომელიც სახალხო შრომითს ფართო ფრონტს ეყრდნო-ბა.

საბჭოთა პატრიოტების გული ამ ისტორიულ დღეებში აღვსილია სია-მაყის გრძნობით თავის სამშობლო-თი, რომელმაც დახმარება მეკეთილ-შობილური ხელი გაუწოდა ფინე-თის ხალხს და იხმარება მას საუკუ-ნეობრივი ოცნების განხორციელე-ბაში — კარელიის ხალხთან გაერ-თიანების საქმეში.

წითელმა არმიამ — განმათავი-სუფლებელმა არმიამ — ისტორიუ-ლი ლაშქრობის პირველ დღეებშივე თავზარდამცემი ლახვარი ჩასცა ფი-ნეთის ბოროტსა და უკკეთ სამხედ-რო ხროვას. უხერხო „მეომრები“ თავლაფდასხმულნი გარეკეს საბჭო-თა მიწა-წყლის წმინდა საზღვრები-დან.

წითელი არმიის ძლევამოსილი წინსვლა გრძელდება. ფინეთის ხალ-ხის მასები ჩვენს მებრძოლებს სიხა-რულითა და ენტუზიაზმით ხვდე-ბიან, რადგან მათ იციან, რომ მო-დიან მათი განმათავისუფლებლები, რომელთაც ბედნიერება მიაქვთ მშრომელთა უფართოესი მასებისათ-ვის. გაერთიანებულ ბრძოლაში ფი-ნეთის ხალხის სხვისანი მომავლი-სათვის მამაც წითელ არმიასთან ხე-ლიხელჩაკიდებული მონაწილეობას იღებს ფინეთის პირველი კორპუსი, რომლის რიგებიც მუშათა და გლეხ-თა სულ ახალ-ახალი ძალებით ივ-სება.

არავითარი ეჭვი არ შეიძლება შეგვეპაროს იმაში, რომ წითელი არმიისა და შეიარაღებული ფინელი ხალხის მსვლელობა სწრაფად დამ-თავრდება უნიჭო გენერლების განა-დგურებით. მოგონება ამ მსვლელო-ბის შესახებ საუკუნეობით დარჩება მადლიერი ფინელი ხალხის ხსოვ-ნაში.

საბჭოთა კავშირის ორგზის გმირი, მაიორი

გრიგოლ კრავჩენკო.

საბჭოთა კავშირის გმირი, ბრიგადის მეთაური

ბოგრის ტურუანსკი.

საბჭოთა კავშირის გმირი, ბრიგადის მეთაური

მავრიკი სლეპნევი.

საბჭოთა კავშირის გმირი, უფროსი პოლიტხელი

სერგეი ბამბგუროვი.

(საკდესი).

ნიკო სულხანიშვილი

(გარდაცვალებიდან 20 წლისთავის გამო)

სწორედ 20 წლის წინათ, 1919 წლის 3 დეკემბერს, თბილისის რკინიგზის სა-ვაჭიმყოფოში გარდაიცვალა, უფრო სწო-რედ რომ ვთქვათ—უპატრონოდ სული აღმოხდა ქართული ხალხური მუსიკის ბუმბერაზ ბირსუფფალს და ენტუზიაზტს ნიკო სულხანიშვილს. ნიკო სულხანიშვი-ლი მთელი თავის ბედკრული სიცოცხლის მანძილზე სანთელივით იწოდა ხალხური შემოქმედების კერაზე და აკი დადა, ფარანასავით ჩაიფერფლა იმის წიაღში.

○

ნ. სულხანიშვილი დაიბადა 1871 წელს, კახეთში, სოფ. აწყურში, ლარიბი ანნაო-რის ოჯახში. 7 წლის ნიკოს უკვე თე-ლავის სასულიერო სასწავლებელში აღ-მოაჩინდა მშვენიერი ხმა და ზუსტი სმენა. ჯკოლის გუნდში იგი საერთო ყურადღე-ბას იპყრობდა. თელავის სასულიერო სასწავლებლის შემდეგ, 1889 წელს თბი-ლისის სასულიერო სემინარიაში გამოგ-ზავნეს, მაგრამ მუსიკით გატაცებულმა გული ვერ დაუდო სწავლას და იქვე სახლში დაბრუნდა. რამდენიმე ხნის შემ-დეგ კვლავ თბილისს ჩამოდის მუსიკალუ-რი განათლების მისაღებად, მაგრამ იძუ-ლებული გახდა უკანვე წასულიყო და მასწავლებლობა დაეწყო. ათი წელი იმუ-შავა თელავის სასულიერო სასწავლებელ-ში და ამ ხნის განმავლობაში ბევრი რამ გააკეთა, როგორც კომპოზიტორმა. და-დიოდა სოფლიდან სოფლად, იწერდა ხალხურ სიმღერებს, ჰქმნიდა საკუთარ შე-ლოდიებს ბაირონის, ილიას, აკაკის, ვა-ჟას და სხვათა ტექსტებზე. სწერდა სა-გუნდო ნომრებსა და რომანსებს, რომლე-ბიც ვირტუოზული ტექნიკით ხასიათდე-ბოდა. ცხოვრების ძნიმე პირობები ნიკოს თბილისსა და თელავს შუა დაატარებდა და ბოლოს, როდესაც იგი ქართულში ფილარმონიამ გუნდის ხელმძღვანელად მიიწვია, ბინა ვერ იშოვნა, ფანჯრებჩამ-ტვრეულ ნაგვრდასარდაფში გაიყვანა და 1919 წლის 3 დეკემბერს გარდაიცვალა.

○

ვიდრე ნ. სულხანიშვილის შემოქმედე-ბას შეგეხებოდეთ, საჭიროდ მიგვანია ორიოდე სტაყვით მოგიხსენოთ ის უანა-გარო მოღვაწეებიც, რომლებმაც საძირ-კველი ჩაუყარეს ქართულ მუსიკალურ კულტურას და თავგამოდებით მუშაობ-დნენ ამ მიმართულებით. ესენი იყვნენ:— ხარლამპი სავანელი (ცნობილი რუსი კომპოზიტორის ჰ. ჩიკოვსკის ამხანაგი პეტერბურგის კონსერვატორიაში), დამაარ-სებელი პირველი სამუსიკო სასწავლებლი-სა (1874 წ.) და ლადო აღნიაშვილი, რო-მელმაც პირველი ქართული ხალხური გუნდი ჩამოაყალიბა. აგრეთვე ამ გუნდის პირველი ხელმძღვანელი ი. რატილი (ერთვნებით ჩეხი). 1886 წელს აღნიაშვი-ლის გუნდმა გამართა ხალხური სიმღერის პირველი კონცერტი, რაც მაღალ მხატვ-რულ დონეზე ჩატარდა. დიიშა ილიამ არაერთი აღფრთოვანებული წერილი უძ-ღვნა აღნიაშვილისა და რატილის წამოწ-ყებას, თავისებური სიღრმით ჯაარჩინა ქართული ჰანგი და აღძრა ხალხური სა-სიმღერო მასალის საფუძველზე ქართული ორიგინალური ოპერის შექმნის საკითხი. ამ იდეამ ნ. სულხანიშვილი საფლავის კა-რამდე მიაცილა. იგი აწუხებდა და სტან-ჯავდა მას მთელი სიცოცხლის მანძილზე. ორიგინალური ქართული მელოდიის საწყისებზე ააგო მან თავის ოპერის „პა-ტარა კახის“ მომხიბლავი აღნაგობა და საგუნდო ხელოვნებაც უმაღლეს მწვერვალზე აიყვანა.

○

ნ. სულხანიშვილი მრავალმხრივ იყო ბუნებისაგან დაჯილდოებული. მას ჰქონ-და მშვენიერი, მოქნილი ბარიტონი. ამსო-ლუტური სმენა, სიმღერის ბუნებრივი კულტურა, საოპერო კომპოზიტორისა და საგუნდო ხელოვნების დიდი ოსტატის ხა-ჯი. ნიკოს საგუნდო კომპოზიციებს: „ჩემო სამშობლო“, „მშვენიერი ხარ“, „ტურფავ მოდი“, „იავნანა“, „გუთნის დედა“, „მაშ გამარჯვება“, „სამშობლო ნეკესტრისა“ და სხვ. საჯაარო შესრულება საერთო აღტაცებას იწვევდა. თვით ნიკო ვირტუოზული ოსტატობით და ხალასი გრძნობით მღეროდა ურმულსა და სხვა სიმღერებს. მას ის საკუთარი ნუანსები შეჰქონდა ამ სიმღერებში, რომლებიც საერთოდ ნოტებზე არ იწერება, ანაშედ დიდ ხელოვანთა შორის მხოლოდ ბედ-ნიერი ბაშინაკლისი გრძნობს მას საკუთა-რი მუსიკალური შთაგონებით, ინტუი-ციით. მხოლოდ ვანო სარაჯიშვილს თუ შეეძლო შესრულების ასეთ მწვერვალზე ასვლა.

ნ. სულხანიშვილს მეტად უყვარდა ლიტერატურა. ლექსში იგი ეძებდა შინა-განი რიტმს, მუსიკას და მთელი პოეზია წარმოდგენილი ჰქონდა როგორც დამოუ-კიდებელი მუსიკალური სამყარო, სადაც ოვითეული ლექსს საკუთარი ჰანგი, სიმე-ბი და ბგერები აქვს. აქედან სავსებით გასაგებია, თუ რატომ შერჩენდა მისი ყუ-რადღება აკაკის „პატარა კახზე“. ამ იშ-ვიათმა პოეტურმა ნაწარმოებმა მოხიბლა კომპოზიტორი. [illegible] ლიბრეტო [illegible] კუნის მიწურულში შეუდგა ოპერის წე-რას. ადგილებს ამ წარმატაცი ოპერიდან დიდის წარმატებით მღეროდნენ სარაჯი-შვილი და თვით ავტორიც. ჯარმაგ ჩიკა-კის ბომ სიხარულის ცრემლებს ჰგვრიდა ეს ძვირფასი ნაწარმოები.

სულხანიშვილი ასრულებდა ნაწყვეტებს თავის ოპერის სხვადასხვა აქტებიდან შე-ვიბარათა და მუსიკის მცოდნეთა ვიწრო წრეში. ოლამაზესი მუსიკა ერუნტელს ჰგვრიდა მსმენელებს და მალე მთელს საქართველოს მოეფინა ხმა—სულხანიშვილის პირველი, ოპერა „პატარა კახი“ მალე სცენას იხილავსო. პროესმაც ხმა ამოიღო. სამწუხაროდ, კომპოზიტორს არ მიეცა საშუალება ნაწყვეტები მაინც დაეფდა ამ ოპერიდან. ჩვენს მუზეუმებში დაცულია აგრეთვე იმის დამადასტურებელი საბუ-თები, რომ ნ. სულხანიშვილი მეშეობდა პირველი საბავშვო ოპერის შესაქმნელად. კომპოზიტორი არ იკიოებდა თავის ერ-თადერთ სიმდიდრეს—თავის ნაწერებს — უფროხილდებოდა და სადაც ბედი გასა-ტყორცნდა, თან წაიღებდა.

○

ქართველ მოღვაწეთა შორის თუ მართო-ლი ვინმე „უბედურს ვარსკვლავზე“ შო-ბილა ან მტრებივით მოპყრობია საკუთარ თავს, ეს მთლიანად ნ. სულხანიშვილზე ითქმის. ქართული მელოდიის ამ „გულ-თამხილავმა“ სოციალური უკეთურობა-ის გამო ვერც საფუძვლიანი განათლება მიიღო, ვერც თავისი ხალასი ნიჭის გაშ-ლა შესძლო, ვერც მყუდრო ცხოვრება შეჰქმნა. ბოლოს კი, საფლავში ჩასვლაც არ აცალეს — გაქურდეს და გაანადგურ-ეს.

კომპოზიტორის გარდაცვალების დღეს-ვე დაიკარგა „პატარა კახის“ უამრავი საგუნდო ნომრები, რომანსები და ყვე-ლაფერი ის, რაც კი გააკეთა ამ იშვიათ-მა ადამიანმა მთელი სიცოცხლის მან-ძილზე. მას შემდეგ თითქო დაავიწყდათ კომპოზიტორი. ამიტომ დიდი მადლობის ღირსია ამბ. გ. ნადირაძე, რომელმაც დიდი შრომა გასწია და ნ. სულხანიშვი-ლზე მშვენიერი მონოგრაფია გამოაქეყნა (1937 წ. სახელგამი). ჩვენი ვალია — ენერგიული ზომები მივიღოთ ამ განძის აღმოსაჩენად (ცხადია, რომ მას ბრონეუ-სული ქურდი არ წაიღებდა) და ყოველ შემთხვევაში ის მაინც ჩაიწეროთ, რაც დღესაც ახსოვთ სულხანიშვილის შემოქ-მედებიდან. უნდა შეეგროვოთ და გა-ფრავეთ კომპოზიტორის ყველა ნაწარმო-ები, ეს ბერნება ერთადერთი ღირსეული ძიგელი მისი ნაიღი ხსოვნისა. თუ მოვინდომ-ებთ, შეეძლებთ ამას.

ნიკო სულხანიშვილის ტრაგედია — ეს ყოველი ჭეშმარიტი შემოქმედის ხვედრი იყო შავბნელ წარსულში, რომელიც სა-მოცდამეოთ დასაბარა ძლევამოსილმა ოქ-ტომბერმა. ლენინ-სტალინის დიდებულმა ეპოქამ ნიჭს ფართო გზა მისცა.

სტალინური მზით გამთბარი ჩვენი სამ-შობლო, ბედნიერი საბჭოთა ხალხი არა-სოდეს არ დაივიწყებს ნიკო სულხანი-შვილს.

შალვა კაშმაძე

ს. მ. კიროვის ხსოვნისათვის

კრებები და საღამოები დედაქალაქში

დედაქალაქის მშრომელნი წმინ-დად ინახავენ მგზნებარე ბოლშევი-კის, შთაგონებული სახალხო ტრი-ბუნის სერგეი მირონის-ძე კიროვის ხსოვნას.

1 დეკემბერს, ს. მ. კიროვის ვერა-გულად მოკვლის მეხუთე წლისთავ-ზე, მოსკოვის საწარმოებში, სასწავ-ლებლებსა და კლუბებში გაიმართა ხალხმრავალი კრებები და სამგლო-ვიარო საღამოები, რომლებიც მიეძ-ღვნა კიროვის ნათელ ხსოვნას.

ქარხანა „კრასნი ბოგატირის“ კლუბში შესდგა მუშათა, ინჟინერ-ტექნიკურ შუბალთა და მოსამსახურ-ეთა საღამო რამდენიმე საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველებთან ერთად.

წითელი არმიის ფრუნზეს სახელ-ობის ცენტრალურ სახლში შესდგა საღამო მოსკოვის გარნიზონის უფ-შმადგენლობისა და წითელი არმი-ელთათვის. ხ. მ. კიროვის (ცხოვრე-ბისა და მოღვაწეობის შესახებ მოხ-სენება გააკეთა ბატალიონის კომი-სარმა ამხ. ლოგინოვმა. საღამოს და-სასრულს მეომრებმა და მეთაურებ-მა ნახეს კინოფილმის „დიდი მოქა-ლაქის“ მეორე სერია.

მოსკოვის კვანძის 1.200 რკინი-გზელი და მათი ოჯახის წევრები შეეკრიბნენ ს. მ. კიროვის ხსოვნის საღამოზე რკინიგზელთა კულტურის ცენტრალურ სახლში. (საკდესი).

ს. მ. კიროვის ძეგლი ასტრახანში

ასტრახანი, 1 დეკემბერი (საკ-დესი). დღეს ქალაქის ცენტრში გა-იხსნა ს. მ. კიროვის ძეგლი. ძეგლის სიმაღლე კვარცხლბეკიანად შვიდწა-ხევარ მეტრს უდრის.

ძეგლის გახსნისადმი მიძღვნილ საერთო საქალაქო მიტინგს 50 ათას-ზე მეტი მშრომელი დაესწრო.

პარტიული ცხოვრება

დაკარგულია კიკეთის აგარაკის მრგვალი ბეჭედი ჩ. გ. 4030

შვილები ილია, შალვა, მინაგო, ანტონ, შუშანიკა ქმრით ვასილ რიეფ-მაძეები, რძლები ოლინე, გალინა, ვერონიკა, ეთერული, იულია შვილებით იუწყებიან

აღათი ქასარაშვილის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა 3/XII ტყიბულში. 4055

მე-20 საშუალო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი და ტექპერსონალი იუწყებიან მასწავლებელ სერგო ჯოლიას დედის

იუსტინე ჯოლიას

გარდაცვალებას. 9060

ბიძა ავქსენტი, ბიცოლა ნინო, ბიძაშვილები ნოე, ოთარ ჯანგვალაძეები იუწყებიან

მარო ისაკის-ასულ სანაძე-ბუაძის

გარდაცვალებას. 4061

დედა პოლინა, ცოლი ეკატერინე, შვილები ომარ, თემურ, დისწულები ქსენია, თამარ, სოლომონი, ბიძინა, სიძე ევტიხი ბერეკაშვილი, მ. ჭყონია და დ. ლომთაძე იუწყებიან

ევგენ სოლომონის-ძე ანჯაფარიძის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა ს. ნაესა-კოვში. 4066

ნარო, ფოცია, ნესტორ, ვარია, მანია და ელენე კალანდაძეები იუწყებიან მოამაგე ბიძის

ერმილო დავითის-ძე შარაშიძის

გარდაცვალებას. პანაშვიდი დღეს 7 საათზე. გამოსვენება 4/XII 4 საათზე ლენინის ქ. 42. დაკრძალვა მწერალთა პანთეონში (ვაკეში).

ბიძა აკაკი, ბიცოლა ნადია, ბიძაშვილები შოთა, ოთარ, ავთანდილ ჩიბლაძეები იუწყებიან მესამე კურსის ფარიაფოსან სტუდენტ

შოთა კოტიას-ძე ფხაკაძის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა 3/XII ქუთაისში. გამოსვენება ბინიდან, ვოლოდარსკის ქ. № 6.

დედა ანეტა, მეუღლე დუშა შვილებით, ძმები მიშა, ლევან, დები ქეთო, ნინო, სიძეები გიორგი, პლატონ იუწყებიან

ზიორგი სოლომონის-ძე ქარგარეთელის

გარდაცვალებას. გამოსვენება 4/XII 4 ს. ვატმანის, 13. 4050

მეუღლე ლუბა კოხრეიძე, შვილი თეგგზ იუწყებიან, რომ 6/XII 2 ს. კუკიის სასაფლაოზე დანიშნულია საფლავიდან

თომა ევთიმეს-ძე ბოცვაძის

სამოქალაქო პანაშვიდი. 4051

მშობლები ისაკი, ნინო, დები ოლია, ცუცა, ძმები ვასო, ვანო, რძალი ბა-ბუცა, სიძეები შვილებით იუწყებიან

მარო ისაკის-ასულ სანაძე-ბუაძის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა 3/XII. 4052

მშობლები ირაკლი, ოლია და მე-დიკო ჩრდილელები იუწყებიან, რომ ქ. გორში 5/XII 3 ს. ახალ სასაფ-ლაოზე დანიშნულია დაუვიწყარ

ევთიმე ჩრდილელის

პანაშვიდი. 4053

შვილები გერონტი, კოლია, ბაჭუა, პელო, ეორა, სიძე გ. მასხარაშვილი, რძლები ნატო, ანეტა, ოლია, ქეთო იუწყებიან

აბელ ბიჭიას-ძე ხატელიშვილის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა 3/XII ჭორწყალში (სამხრეთ). 4054

ილიკო, ნინო, გივი, ეფრი, ცოტნე, ვატანგ, დათუნა შარაშიძეები, ალექ-სანდრა, გიორგი, შოთა, ნინო ლომა-ძეები იუწყებიან ძვირფასი ბიძის

ერმილე დავითის-ძე შარაშიძის

გარდაცვალებას. 4050

დედა ბარბარე ნაკაშიძე, მეუღლე თამარ დათებაშვილი-ნაკაშიძისა ანტონა გულნაზით იუწყებიან, რომ 6/XII 12 ს. ვაკის სასაფლაოზე დანიშნულია დაუვიწყარ

გიორგი დიმიტრის-ძე ნაკაშიძის

სამოქალაქო პანაშვიდი. 4057

3 და 4 დეკემბერს, საღამოს 7 საათზე, რუსთაველის თეატრის საკონცერტო დარბაზში (რუსთაველის პრსპ., № 21) თბილისის ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა კომიტეტი

იწვევს ფეხბურთელთა საქალაქო თამბირს.

ყველა ფეხბურთელებია, გუნდის თავთა, პოლიტსელთა, ფეხბურთის სექციის წევრთა, მწვრთნელთა, მსაჯთა და ლებადაყოფლობითი სასპორტო საზოგადოებების ხელმძღვანელთა დასწრება სავალდებულოა. 4065

რკ. გზის მე-4-5 სკოლასთან არსებულმა სამედიცინო, სპომაგოლოგიურ და ყველა სხვა ჯიპის შვილეს სასწავლებლში შემსვლელთა მოსამზადებელმა კურსებმა

განაახლეს მსმენელების ძიღება ქართულ და რუსულ სექტორებზე.

მსმენელთა მიღება სწარმოებს ყოველდღე დილის 9 საათიდან საღამოს 11 საათამდე. კალინინის ქუჩა, № 51, რკ. გზის მე-4 საშუალო სკოლა. ტელეფ. 3-82-83.

125 **დირექცია.**

საქ. განათლების სახალხო კომისარიატის უმაღლესი სკოლების სამმართველო ამით აცხადებს იმ პირთა საყურადღებოდ,

რომელთაც 1933-34 სასწავლო წელს დაასრულეს თბილისის ყოფ. პედაგოგიური ინსტიტუტის კურსი, მაგრამ, სხვადასხვა მიზეზების გამო, დღემდე ვერ მოახერხეს სატელეფონო გამოცდების ჩაბარება, საქ. განსახკომის ა. წ 27 ოქტომბრის ბრძანებით დაშვებული არიან სახელმწიფო გამოცდებზე 1939-40 სასწავლო წლის განმავლობაში იანვრისა და ივნისის სესიებზე.

აღნიშნულ პირებს ევალებათ დროულად გამოცხადდნენ თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სასწავლო ნაწილში და გააფორმონ თავიანთი პირადი საქმეები.

უმაღლესი სკოლების სამმართველო აფრთხილებს თბილისის ყოფ. პედაგოგიური ინსტიტუტის 1933—34 სასწავლო წლის კურსდამთავრებულებს, რომ აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ ისინი საელმწიფო გამოცდებზე არ იქნებიან დაშვებული და ვერ მიიღებენ პედინსტიტუტის დამთავრების დიპლომს.

უმაღლესი სკოლების სამმართველის უფროსის

444 **მოადგილე ვ. ძაჯაია.**

ბერლინი ცნობა დასავლეთში ნარმოებული საომარი მოქმედების შესახებ

ბერლინი, 30 ნოემბერი (საკდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიუ-რო იუწყება, რომ მოწინააღმდეგის მზვერავი რაზმების ყველა მოქმედე-ბა მოგერიებულ იქნა. ტყვეთა ჩვე-ნებიდან სჩანს, რომ მტერს განზრახ-ვა აქვს ამამაღლოს ჯარის საბრძოლო სულისკვეთება ზვერვითი ოპერაციე-ბის გაძლიერების გზით.

მოზელის აღმოსავლეთით მტრის არტილერია უშენს ჩვენი თავდაცვის ზოლის წინა კიდეს. საარბრიუკენ-ჰორნბახის უბანზე 28 ნოემბერს, ღამით, უფრო ძლიერი საარტილე-რიო სროლა იყო. გუშინდელი დღის განმავლობაში მტერს ერთხელაც არ უჯდია თავს დასხმოდა გერმანიას.

დასავლეთ ფრონტზე

ბერლინი, 1 დეკემბერი (საკ-დესი). ოფიციალურად იუწყებიან: „დასავლეთში სუსტი საარტილე-რიო და საზვერავი მოქმედება სწარმოებდა. საპაერო დაზვერვა ჩრდილოეთის ზღვაში მეტად ცუდ ამინდში სწარმოებდა, რის შედე-გადაც გერმანიის 4 მფრინავი ნავი იძულებული იყო წყალზე დაშვე-ბულიყო. თვითმფრინავები ნაწი-ლობრივად დაზიანებულია. მათი ეკიპაჟი გადარჩენილია“.

○

პარიზი. 1 დეკემბერი (საკდესი). ოფიციალურად იუწყებიან: „ღამის განმავლობაში უმნიშვნე-ლო საარტილერიო სროლა სწარ-მოებდა. გუშინ, საღამოს, ჩვენ უკუვაგდეთ მტრის თავდასხმა“.

ომი ზღვაზე

ლონდონი, 1 დეკემბერი (საკ-დესი). „დეილი ექსპრესის“ ცნობით, გუშინ ნორვეგიის ნაპირებთან მოხ-და კრეისერისა და ორი საესკადრო ნაღმოსნის ბრძოლა გერმანიის ექვს ყუმბარმშენთან. ერთი დაზიან-ებული ყუმბარმშენი დაეშვა მანდალის (ნორვეგია) მახლობლად. ოთხი მფრინავი, რომლებიც ნორ-ვეგიის გემმა მანდალის დასავლე-თით გადააჩინა, გადაყვანილ იქნა ნორვეგიის საესკადრო ნაღმოსანზე.

გერმანიის ერთი ჰიდროპლანი, რომლის ეკიპაჟი ოთხი კაცისაგან შესდგებოდა, დაიმსხვრა დანიის კუნძულ სიუდერზე (ფარერის კუნ-ძულები ატლანტის ოკეანეში). გერ-მანიის მეორე თვითმფრინავის ეკი-პაჟი რეზინის ნავით მიადგა შტადს (ნორვეგიის დასავლეთი სანაპირო) და იქ გადავიდა. შტადის შუქურის მორიგის სიტყვით, ერთი საესკად-რო ნაღმოსანი დაზიანდა. სამი ჩა-მოდებული თვითმფრინავი ზღვაში ჩავარდა.

გერმანიის სამხედრო გემებთან ბრძოლის დროს ჩაძირულ ინგლი-სის დამხმარე კრეისერ „როალპინ-დზე“ დაღუპულთა სიაში მოყვანილია უკვალოდ დაკარგული 265 ოფიცრისა და მეზღვაურის გვარი.

რეიტერის საააგენტო გადმოგ-ცემს, რომ გუშინ ინგლისის აღ-მოსავლეთ სანაპაროს სამხრეთით ნაღმს წაეწყდა და ჩაიძირა ინგლი-სის გემი „შიფ კრეტი“. 29 კაცი-საგან შემდგარი ეკიპაჟი, მათ შო-რის რამდენიმე დაჭრილი გადარჩე-ნილ იქნა.

○

პარიზი, 1 დეკემბერი (საკდესი). გუშინ, საღამოს, ოფიციალურ-ად გამოცხადდა, რომ საფრანგე-თის ნაღმოსანმა წარმატებით მიი-ტანა იერიში გერმანიის წყალქვეშა ნავზე.

კომუნისტი დეპუტატის დაპატიმრება

პარიზი, 1 დეკემბერი (საკდესი). როგორც ჰავასის საააგენტო იუწყება, კომუნისტი დეპუტატი კორნავენი, რომელიც ჯანმრთელო-ბის მდგომარეობის გამო დროებით განთავისუფლებული იყო, დღეს ციხეში კვლავ დააპატიმრეს.

ამერიკის შეერთებული შტატებიდან ინგლისსა და კანადაში იგზავნება თვითმფრინავები

ნიუ-იორკი, 1 დეკემბერი (საკ-დესი). გაზეთ „ნიუ-იორკ ჰერალდ ტრიბუნის“ ცნობით, ამ უკანას-კნელ დროს ამერიკის შეერთებულ შტატებიდან ატლანტის ოკეანი-ნით ევროპაში გაიგზავნა „ლოკჰი-დის“ ტიპის 44 ყუმბარმშენი. ამჟამ-ად ფლოიდ ბენეტის ეროდრომ-ზე, ნიუ-იორკის მახლობლად, ინ-გლისში გასაგზავნად მზადდება თვითმფრინავების ახალი პარტია.

ნიუ-იორკი, 1 დეკემბერი (საკ-დესი). როგორც ასოშიეიტედ პრე-სის საააგენტო ოტავიდან იუწყება, კანადის თავდაცვის სამინისტრომ განაცხადა, რომ ამ ბოლო დროს კანადის საზღვარზე გადმოტანილ იქნა 10